

Veïnat del Cros

Can Portell
Can Les Mateves
Can Diners
Can Gol
Can Baletes
Can El Sorrall
Can Negossi
Can Tendeta * (del Cros)

Veïnat Sant Jaume

Can Pitongo
Can Met
Can Pardal
Can Gassarapa
Ca l'Ànima
Can Polsaguera

Veïnat de la Pujada

Can Panarra
Can Caseta *
Can Coll de Bocs
Can Pau Brut
Can Desterrat *

Veïnat de Pins

Can Matabens
Can Buringues de Baix i de Dalt
Can Tomàs Rejoler

Veïnat de Clarà

Can Bisbe
Can Manresset
Can Ermità
Ca l'Avi
Can Manyana *
Ca n'Esterramanc
Can Calau
Can Sentem
Ca n'Alta Fulla

En els veïnats hem suprimit motius de cases perquè no deixaven de ser el cognom d'antics propietaris com Castells, Cabanyes, Riudemèia, Comalada, Cabot, etc.

Esteve albert

MARIA JOSEP CASTILLO

Una de les novetats del Sant Jordi d'enguany ha estat el llibre que tot seguit comentarem. El presentà Josep Puig Pla en la recentment inaugurada biblioteca Antoni Comas, de Mataró. Justament, aquest nou equipament cultural mataroní porta el nom d'un dels set personatges que protagonitzen aquest recull de records, convertint-se el seu autor, l'Esteve Albert, en el vuitè protagonista de l'obra. A mitjan de juny, concretament el dia 13, el llibre es presentà al Saló de Pedra de l'antic ajuntament d'Argentona. També aquí anà a càrrec de Puig Pla, "curador" del text, és a dir, qui l'ha corregit i ha afegit notes a peu de pàgina que aclareixen o fins i tot corregeixen algunes dades aportades per l'autor.

L'aparició del llibre ha estat possible gràcies a diverses persones: l'autor dels textos, l'Esteve Albert; Joan Pannon, que durant temps guardà els originals, fins ara inèdits; l'editor, Jordi Solé que, recentment, ha iniciat a Argentona l'aventura editorial de Voliana Edicions; i Josep Puig Pla, que ha tingut cura que el text de l'Esteve Albert arribi als lectors del segle XXI amb tota la correcció possible.

A aquestes alçades potser no cal recordar qui fou l'Esteve Albert i Corp. En aquesta mateixa secció, al nº 19 de *font's*, vam comentar el número que la revista *Duos Rios* li va dedicar. Per si de cas, esmentem que fou poeta, autor teatral i promotor cultural. Va néixer a Dosrius el 1914 (properament farà cent anys, els mateixos del naixement d'en Jaume Clavell), i morí el 1995, a Andorra la

Vella, on residí des del 1956. La seva militància política el portà a formar part de diverses organitzacions nacionalistes. El 1990 va rebre la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya. La seva relació amb el Maresme ha fet possible que diversos ajuntaments de la comarca (Dosrius, Pineda de Mar, Mataró, Argentona i Sant Vicenç de Montalt) hagin aplegat esforços per a fer possible la publicació. El seu vincle amb casa nostra es plasma fins i tot en el fet que les poblacions de Dosrius i Mataró tenen carrers que porten el seu nom.

Josep Puig i Pla ha estudiat la figura d'Esteve Albert en diversos treballs: en la cronologia de la seva vida a *Esteve Albert i Corp. Esbós biogràfic*, de Josep Reniu (1998) i a la introducció i notes a *Camí de ramats. Obra teatral d'ambient muntanyenc* (1997), editats ambdós per l'Ajuntament de Dosrius. També ha tractat alguns dels personatges dels que fa memòria l'Esteve Albert. En relació a Joan Peiró, en va promoure actes d'homenatge a Mataró i Barcelona i va publicar, amb Pere Gabriel i Maria Salicrú-Maltas, *Memòria de Joan Peiró i Belis. Retrats d'un sindicalista, ministre de la Segona República* (2008). I sobre l'historiador de la literatura i catedràtic de la Universitat de Barcelona Antoni Comas ha publicat diversos articles i un reportatge a *Presència*.

No podem oblidar en aquest comentari el magnífic pròleg del llibre, a càrrec d'Hilari Raguer i Suñer, monjo de Montserrat i historiador especialitzat en el tema de l'Església i la Guerra Civil espanyola que va coincidir amb l'Esteve Albert en diverses

La Memòria de l'Esteve Albert

Vivències amb M. Serra i Moret, Josep Carner, Carles Cardó, F. Millet i Maristany, Antoni Comas, Joan Peiró i Pau Casals

Edició a cura de Josep Puig i Pla
Pròleg d'Hilari Raguer i Suñer

■ Puig Pla, Josep

■ *La Memòria de l'Esteve Albert. Vivències amb M. Serra i Moret, Josep Carner, Carles Cardó, F. Millet i Maristany, Antoni Comas, Joan Peiró i Pau Casals.*

Voliana Edicions.- Argentona 2013

■ 192 pàgines

ocasions. D'ell recorda algunes anècdotes que ens el mostren com "un bon exemple del nacionalisme català, no violent però tenaç, constant, eficaç, astut per aprofitar totes les avinenteses i

burxar per totes les esclotxes possibles". L'Hilari Raguer, després de fer ell també una semblança de cadascun dels set personatges recordats per l'Esteve Albert, ens convida a llegir els textos "com si escoltessin l'Esteve Albert que parla desordenadament, improvisadament, com en una sobretaula..."

I és que l'Esteve Albert va conèixer personalment a tots set, i parla d'ells tenint com a punt de partida les vivències que compartiren o les converses que tingueren. De tots es fa una breu ressenya biogràfica abans del text redactat per l'Esteve Albert. Aquests són els personatges:

Manuel Serra i Moret: polític i escriptor, fundador de la Unió Socialista de Catalunya, Conseller de la Generalitat de Catalunya i President del Parlament de Catalunya a l'exili. Nascut a Vic, estudià economia, sociologia i història als Estats Units d'Amèrica i a Anglaterra i visqué a l'Argentina entre 1908 i 1912 i durant la dictadura de Primo de Rivera, entre el 1925 i 1928. Morí el 1963 a l'exili. L'any 1914 fou elegit alcalde de Pineda de Mar.

Josep Carner: poeta, periodista, autor de teatre i traductor. Amb Prat de la Riba, a la Mancomunitat, va lluitar per la professionalització de la literatura catalana, que considerava adolescent. Després de la mort d'aquell, el 1920, Carner es presentà a Madrid a unes oposicions al cos consular, i al març del 1921, ingressà a la carrera diplomàtica, i marxà de Catalunya cap a Gènova per instal·lar-s'hi amb tota la família com a vicecònsol d'Espanya. Va exercir càrrecs a Gènova,

San José, Le Havre, Hendaia, Beirut, Brussel·les i París. Durant la guerra civil espanyola va ser un dels pocs diplomàtics que es mantingué fidel a la República. A causa d'aquest fet i del manteniment de les seves fermes conviccions catalanistes i democràtiques, el 1939 el seu allunyament de Catalunya esdevingué forçat i no hi va tornar a residir mai més, morint a Bèlgica el 1970.

Carles Cardó: eclesiàstic i escriptor, canonge de la seu de Barcelona i influent pensador humanista. En el camp polític fou un ideòleg del moviment catalanista i, en el camp religiós, promotor del cristianisme social. Com a traductor va col·laborar amb la Fundació Bíblica Catalana, entre 1928 i 1948, traduint dotze llibres de la Bíblia dels quals destaca els Salms amb una extraordinària recreació poètica. Per a la Fundació Bernat Metge va traduir i comentar tretze volums de l'obra filosòfica de Sèneca, entre 1924 i 1959. El 1936, ajudat per la Generalitat, s'exilià a Torí. Tres anys després, davant l'avanç feixista de Mussolini, es tornà a exiliar a Friburg. El 1954 va tornar a Barcelona on va morir quatre anys més tard.

Fèlix Millet i Maristany: financer, mecenes i promotor cultural català. Era fill de l'industrial cotoner Joan Millet i Pagès i nebot del cofundador de l'Orfeó Català Lluís Millet. Treballà sempre al sector de les assegurances. El 1932, fou president de la Federació de Joves Cristians i director del diari *El Matí*, proper a la UDC. Quan esclatà la Guerra Civil espanyola, veient amenaçada la seva vida, va fugir de Catalunya. Marxà a Burgos i col·laborà amb els insurrectes. El 1951 fou elegit President de l'Orfeó Català, des d'on impulsà

l'Obra del Ballet Popular. L'any 1961 va ser uns dels fundadors d'Òmnium Cultural. Fou pare de Fèlix Millet i Tusell, fundador de la Fundació Orfeo Català i Palau de la Música Catalana el 1990 i president fins a ser-ne destituït el 2009 acusat de corrupció.

Antoni Comas: nascut a Mataró el 1931, va ser un professor i crític literari català. Llicenciat en Filosofia i Lletres per la Universitat de Barcelona (secció romàniques), aconseguí el Premi Extraordinari (1953). La seva tesi doctoral (1956), així mateix distingida amb premi extraordinari, es referia al trobador català Ramon Vidal de Besalú. Comas havia tingut com a professors a figures com Martí de Riquer i Antoni Maria Badia i Margarit. Des de 1967 era el primer titular de la primera càtedra de Llengua i Literatura Catalana que s'establí a Barcelona durant el regim franquista. Des d'aquestes funcions, contribuiria en gran manera

a la normalització acadèmica de l'idioma català.

Joan Peiró: nascut el 1887 en el barri obrer de Sants (Barcelona) i afusellat per les autoritats franquistes el 1942, a Paterna. Fou ministre d'Indústria durant la II República.

Als 8 anys començà a treballar en una fàbrica de vidre barcelonina i no va aprendre a llegir i a escriure fins als 22 anys. Va seguir treballant en el sector del vidre, i juntament altres companys fundà la Cooperativa Cristalleries de Mataró, que mai abandonaria; una iniciativa que ha deixat empremta en el món cooperatiu i a la ciutat de Mataró.

Pau Casals: violoncel·lista, pedagog, director i compositor musical català. La seva gran contribució al món de la música va ser la innovació en la interpretació amb el violoncel que, més tard, va ser adoptada per tots els violoncel·listes del món. La seva

interpretació d'*El cant dels ocells* ha esdevingut un símbol de pau i llibertat arreu del món i, de manera molt més significativa, dins del modernisme català. Promogué fundacions per a l'impuls i la divulgació de la música.

El llibre el complementen la introducció d'en Josep Puig Pla i unes paraules de l'editor, en Jordi Solé, que va conèixer Esteve Albert al seu poble, Oliana. Al llarg de les pàgines desfilen diverses fotografies, algunes de l'Esteve Albert, altres dels personatges que protagonitzen el llibre, i altres on apareixen plegats autor i personatge. I per acabar, una bibliografia dels vuit protagonistes del llibre: l'Esteve Albert, Manuel Serra i Moret, Josep Carner, Carles Cardó, Fèlix Millet i Maristany, Antoni Comas, Joan Peiró i Pau Casals; personatges diversos però que aquí queden entrellaçats per la coneixença que l'Esteve Albert tingué amb ells i per la seva contribució a fer país.

la Cara

BERNAT CALVO

torna el certamen literari

Des del Centre d'Estudis Argentonins Jaume Clavell ens alegrem molt de la recuperació del certamen literari que organitzen els Amics de la Poesia d'Argentona, amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Argentona. Coincidint amb l'any commemoratiu del centenari del naixement de Salvador Espriu, el certamen compta amb un total de quatre premis als millors treballs en poesia i prosa poètica: Premi

Esteve Albert al millor conjunt de poemes; Premi Francesc Burriel al millor poema d'autor menor de 16 anys (patrocinat pel CEAJC); Premi Lina Casanovas al millor poema d'autor local i premi Dolors Monserdà a la millor prosa poètica.

El límit per a presentar els originals era l'1 de juny, a hores d'ara només cal que arribi el dia 3 d'agost, quan en el marc dels actes de Festa Major de Sant Domingo es lliuraran els premis

del Certamen Literari.

Crec que s'ha d'agrair una iniciativa d'aquesta mena ja que, sens dubte, rellançarà el nivell cultural de la nostra vila i permetrà que joves i grans aficionats a la poesia puguin presentar les seves obres inèdites, demostrant el seu talent i també la seva capacitat de descriure allò que senten. Esperem i desitgem, doncs, que el certamen es consolidi i puguem gaudir-lo molts anys més.